

VERSLAG GECOMBINEERDE RAADSCOMMISSIEVERGADERING BEHEER EN VERKEER EN RUIMTE EN WONEN GRONINGEN BEGROTING 2020

Datum: 6 november 2019
Plaats: Oude raadzaal
Tijd: 15.00 - 17.16 uur

Aanwezig: J. Boter (voorzitter), M. van der Glas (GroenLinks), B. Leemhuis (GroenLinks), L. Schoutens (GroenLinks), R. van Niejenhuis (PvdA), J. Lo-A-Njoe (D66), T. Rustebiel (D66), J. Dijk (SP), W.J. Spoelstra (VVD), I. Jacobs (VVD), T. Moorlag (ChristenUnie), K. de Wrede (PvdD), H.P. Ubbens (CDA), D. Mellies (100% Groningen), R. Stayen (Stadspartij), S. Bosch (Student en Stad), T. Haaima (PVV)

De wethouders: P. Broeksma, G. Chakor, R. van der Schaaf

Namens de griffie: A. Weiland (commissiegriffier)

Verslag: Z. Jeurig (Notuleerservice Nederland)

Insprekers: geen

A1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

Wethouder Chakor:

- Deelt mee dat de gemeentelijke afvalwijzer in het vervolg digitaal beschikbaar is. Papieren exemplaren zijn verkrijgbaar op de Kreupelstraat en op aanvraag.

A2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A3. Rondvraag

Er zijn geen punten voor de rondvraag.

Inhoudelijk deel

B1. Gemeentebegroting 2020

B1a Programma 6 (deel evenementen)

B1b Programma 7: Verkeer

B1c Programma 9: Kwaliteit van de leefomgeving + Uitgangspunten aangaande Harmonisatieverordeningen gemeentelijke begraafplaatsen

(raadsvoorstel 17 oktober 2019)

B1d Paragraaf 2: Duurzaamheid

B1e Programma 8: Wonen

B1f Paragraaf 7: Grondbeleid

Dhr. Spoelstra (VVD):

- Zegt dat Groningen de auto als melkkoe gebruikt. De stad verdient aan auto- en fietsparkeren. Waar ligt het plafond voor de tarieven?
- Onderhoud wijken: het extra geld is niet beschikbaar gekomen. Wat is de reden voor deze wijziging? De stad heeft alleen in Haren voetpaden.
- Het datagestuurde handhaven: is het college bereid een onderzoek te doen naar de inzet van de kenauto's door die ook in te zetten voor het signaleren van bijplaatsingen ...?

Mw. Jacobs (VVD):

- Vindt het tekort aan woningen in Groningen een groot probleem. Bezuinigingen op woningbouw is een verkeerde maatregel.

- Grondbeleid en stedelijk investeringsfonds: er is sprake van een kortetermijnbeleid en er wordt te optimistisch gerekend. De reserve grondzaken bereikt een betrekkelijk laag niveau. Voldoende financiële draagkracht binnen het grondbeleid is nodig om aan de hand daarvan te investeren in het stedelijk investeringsfonds.

Dhr. Van der Glas (GroenLinks):

- Kwaliteit van de leefomgeving: de ecologie in de stad is van levensbelang voor de biodiversiteit nu de druk op het landelijk gebied toeneemt.
- Een ander beheer van het groen is nodig: minder maaien en snoeien. Een nieuwe gedragscode kan helpen. Kosteneffectiviteit hoeft niet voorop te staan.
- De schaapskudde: waarom wordt hierop bezuinigd? De ecologische functie is groot.
- Afvalbeleid: spreker kijkt uit naar de brief over het streven het scheidingspercentage te verhogen.
- De wijkenergieplannen: het doorschuiven is een bittere pil. Kan de loketfunctie van Groningen woont Slim bij het Gronings energieloket worden gelegd?
- Paragraaf duurzaamheid: duurzaamheid is meer dan energie. Denk aan duurzaam inkopen.
- Grondbeleid, lege bedrijventerreinen: gebruik deze terreinen voor de aanleg van tijdelijke energieopwekking en tijdelijke natuur.

Mw. Schoutens (GroenLinks):

- Is blij dat de plannen voor extra sociale huurwoningen en woningen voor het middensegment zo veel mogelijk worden doorgezet. Lukt het de doelen voor sociale huur te realiseren?
- Jongeren onder 23: kan aan deze groep aandacht worden besteed in de Woonvisie?
- Hetzelfde geldt voor alternatieve woonvormen.

Dhr. Leemhuis (GroenLinks):

- Verkeer, de fietsmaatregelen: fietsers moeten goed kunnen blijven doorfietsen. Daarnaast: omleidingen bij werkzaamheden moeten goed en tijdig worden aangegeven.

Dhr. Lo-A-Njoe (D66):

- Verkeer: de verkeersdruk moet zo veel mogelijk op de ring en niet in de wijken en de binnenstad. Een nieuw verkeersplan is nodig om auto's en vrachtverkeer naar de ringweg te geleiden.
- Fietsaanpak: strategie en uitvoering zijn niet op elkaar afgestemd. Investeren in snelfietspaden blijven nodig.
- Treinverkeer: de lobby voor de Lelylijn blijft nodig.
- Een belangrijke opgave is de verduurzaming en het terugdringen van het energiegebruik. Ook hier zijn investeringen vanuit het Rijk nodig.

Dhr. Rustebiel (D66):

- Wonen: de begroting geeft geen inzicht in de bouw van woningen voor het middensegment. De gemeente moet stevig in gesprek met ontwikkelaars.
- De fractie is voor hoogbouw.

Dhr. Dijk (SP):

- Is geschrokken van de bezuinigingen op de wijkaanpak en de wijkenergieplannen. Het college moet daarentegen een rem zetten op de investeringen in verband met de ambities voor de binnenstad.
- Woningbouw: waarom is er nog geen plan voor de bouw van sociale huurwoningen in de zuidelijke wijken? Is er een beeld van de beschikbare grond?
- Hoe worden woningen energiezuinig gemaakt? De aanpak van Groningen woont Slim is te individualistisch. Een collectieve aanpak is beter.
- Beheer en onderhoud: de bezuiniging van 1 miljoen euro kan beter gehaald worden uit de gelden voor de binnenstad.
- De SP wil een dekking zoeken om de hondenbelasting af te schaffen.
- Hoe wordt het afval van bedrijven beperkt? Hoe kunnen bedrijven daarvoor worden belast? Met dat geld kan het grofvuil gratis worden opgehaald.
- Kan het gratis vergunningparkeren zoals in Gent worden ingevoerd?

Dhr. Ubbens (CDA):

- Beheer en onderhoud: wat betekent een matig onderhoudsniveau? Een toetsing op het niveau voldoende is beter. Een bezuiniging op het onderhoud van de openbare ruimte en op verhardingen is verkeerd.

- Een bezuiniging op de investeringen in het riool is ongewenst.
- Betaald parkeren: het lijkt erop dat de gemeente het als inkomstenbron wil zien.
- Ringwegsparen: het geheel is onduidelijk en onoverzichtelijk.
- Wonen: meerdere plannen worden gefinancierd uit de grondexploitatie Grote Markt. Voldoen die voorstellen wel aan de bbv-regels? Kan een bijdrage aan Forum ten koste gaan van de nieuwbouw van Vrijdag?
- Er ontbreekt aandacht voor ouderenhuisvesting.
- Voor de dorpen is een andere aanpak nodig wat betreft woningbouw.
- Duurzaamheid: er zijn geen concrete doelstellingen voor 2020. Twijfelachtig is daardoor of in 2023 wel 30% reductie van CO₂ wordt gerealiseerd.

Dhr. Nijenhuis (PvdA):

- Verkeer: een goed verkeerssysteem is belangrijk.
- Betaald parkeren: de fractie is het eens met het streven om het gebied groter te maken en de tarieven te verhogen. De auto moet geleidelijk minder aanwezig zijn in het centrum.
- Bezuinigingen: de PvdA wil niet bezuinigen op de veilige en duurzame bereikbaarheid van de stad.
- Wonen: de stad moet kunnen blijven bouwen in het middelste huursegment en de goedkope koophuizen. Dit moet ook op A-locaties gebeuren.
- Het stedelijk investeringsfonds: op welke onderdelen wordt bezuinigd? Het mag niet ten koste gaan van betaalbaar wonen.
- Wonen en zorg: de visie op wonen en zorg is toe aan een herijking. Kan dit in de Woonvisie?
- Leefomgeving en iederz: hoe wordt het tekort aan personeel bij iederz opgevangen?
- BORG-schouw binnenstad: wat gaat het college doen om de situatie te verbeteren? Wat doet het college met de lage score in Beijum?
- De energietransitie: het is belangrijk om iedereen mee te krijgen. Lagere inkomens moeten voorrang krijgen. Voordelen moeten duidelijk gemaakt worden.

Dhr. Bosch (Student en Stad):

- Kan zich vinden in de bezuinigingsmaatregelen.
- Wijkenergieplannen: de bezuiniging moet van tafel. Dit kan door de gelden van de basisbaan hiervoor te benutten. Zo worden de mensen met een smalle beurs het beste geholpen.
- Hoe kan het dat de gemeente 1 miljoen euro gaat verdienen aan energieopwekking?
- Wonen: ondanks de woondeal staat de jongerenhuisvesting al jaren onder druk. Waarom is voor 2020 zeven ton minder begroot voor jongerenhuisvesting?
- Ombouw kamers naar appartementen: het aantal kamers daalt hierdoor.
- Conclusie: de jongerenhuisvesting staat flink onder druk.
- Contact Stadgers en studenten: het is goed het platform opnieuw te stimuleren. Waarom is er geen geld voor begroot?

Mw. Moorlag (ChristenUnie):

- Vindt dat bij de bezuinigingen weloverwogen keuzes zijn gemaakt.
- Betaald parkeren: het belang van bewoners moet vooropstaan. Gebeurt dit al? Zorgt het college voor een goede communicatie?
- Stedelijke logistiek, bevoorrading wijken: kan de raad worden geïnformeerd?
- Deelfietsenplan: is dit nodig? Wat is de meerwaarde?
- De wijkenergieplannen voor Selwerd, Paddepoel en Vinkhuizen worden voortgezet. Wat gebeurt in de andere wijken? Worden de bewoners daar serieus genomen?
- Differentiatie maaibeeld: hoe ziet de uitvoering eruit? Worden groenstroken minder vaak gemaaid?
- Hoe zeker zijn de middelen die uit de grondexploitatie Grote Markt komen?
- Bijzondere woonvormen: de fractie bekijkt samen met experts hoe dit haalbaar kan worden.

Mw. De Wrede (PvdD):

- Evenementen: extra druk op het Stadspark moet worden voorkomen. Verduurzaming van evenementen is nodig. Komt dit terug in het strategisch evenementenbeleid?
- Duurzaamheid en groen: de fractie is blij met het niet heroverwegen van het herplantbeleid.
- Besparingen op BORG: de ecologie mag er niet onder lijden. Hoe gaat dit gebeuren?
- Dierenwelzijn: de tekst stelt de fractie teleur.

- De begroting heeft weinig aandacht voor landbouw. De landbouwnota besteedt hopelijk aandacht aan de hoge stikstofuitstoot in Ten Boer.
- Ringweg Zuid, droogbemaling Sterrebos: kan de gemeente de raad informeren over het rapport van Deltares?

Dhr. Stayen (Stadspartij):

- Evenementen: extra evenementen zorgen voor grote overlast en zijn ongewenst.
- Hoe past het bezuinigen op fietspaden in de visie over het fietsen?
- De prestatie-indicatoren voor fietsenstallingen zijn voor 2020 dezelfde als voor dit jaar. Waar is de ambitie gebleven?
- Openbaar vervoer: extra aandacht is nodig voor de kleine dorpen en de grote wijken.
- De stiptheid bij het openbaar vervoer: de fractie vindt 60% veel te laag.
- Openbaar vervoer door het centrum: het is beslist noodzakelijk dat er voor hen die er behoefte aan hebben, een vorm van liefst gratis vervoer is vanaf de diepenring door het centrum.
- Slimme mobiliteit leidt tot aantasting van de privacy.
- Verlagen BORG-norm: de burger betaalt meer maar krijgt meer.
- Biomassa: het college wil er te lang mee doorgaan.
- Wonen: wat blijft over van de prestatieafspraken met de corporaties? Stijgende huren betekenen extra moeilijkheden voor de lagere inkomens.
- Woonschepen: er moeten schepen verdwijnen en er is een wachtlijst.
- Het grondbeleid: de winst op de grondexploitatie Grote markt wordt twee keer uitgegeven. Hoe kan dit? Mag dit wel?
- Dudok: dit is een erg duur project. De fractie komt met een motie. Ondernemers kunnen er invulling aan geven.

Mw. Mellies (100% Groningen):

- Verkeer, fietsers: de fractie juicht de aanpak toe.
- Auto's: parkeerplaatsen horen bij de woonruimte. Als dit niet kan, moet er een realistisch alternatief komen.
- Afval: de fractie is voor het periodiek gratis ophalen van grofvuil.
- Duurzaamheid en wonen: goed gekeken moet worden waar het kan en hoe hoog de kosten zijn.
- Het stoken van biomassa is een slecht idee.
- Wonen: de fractie is positief over dit onderdeel.

Dhr. Haaima (PVV):

- Wil graag overleggen met de SP over de afschaffing van de hondenbelasting.
- Niet doorgaan fietsenstalling Grote Markt: zijn er voorbereidingskosten gemaakt?

Wethouder Van der Schaaf:

- Gaat eerst in op de bezuiniging op het stedelijk investeringsfonds.
- Bezuiniging stedelijk investeringsfonds: een aantal keuzes tot bezuinigingsmaatregelen zijn al gemaakt en zullen nog in detail nader met de raad worden besproken.
- Enkele spaarpotten bedoeld voor investeringen worden elders in de begroting ingezet. Het college blijft de noodzaak van die projecten onderschrijven en neemt het risico dat er in de toekomst alsnog geld voor moet worden gezocht. Dit geldt ook voor het schrappen van de parkeergarage in het stationsgebied.
- Het beoogde tempo voor woningbouw wordt gehandhaafd.
- Ook voor de middelen voor de binnenstad geldt dat wordt getemporeerd en geprioriteerd.
- Voor de wijken zijn zeker zoveel middelen beschikbaar als voor de binnenstad.
- Het project voor Dudok is een investering in de openbare ruimte en in een groene leefbare binnenstad.
- Het klopt dat de reserve grondzaken er niet goed voorstaat. Een actief grondbeleid is nodig.
- Gebruik lege bedrijventerreinen: het college kijkt naar mogelijkheden voor tijdelijk ander gebruik.
- De doelstellingen voor sociale huur blijven overeind. Sociale huur in het zuiden van Groningen is belangrijk en wordt bij ontwikkelaars afgedwongen. Er komt een stevige verankering in de woonvisie.
- In de woonvisie wordt aandacht besteed aan alternatieve woonvormen.

- Wonen op het water: er zijn plannen voor Hoogkerk en voor de langere termijn ook voor het Suikerunieteerrein.
- Bouwen voor het middensegment: het inzicht ontbreekt vaak en de wethouder zegt toe dat dit beter gaat gebeuren. Het meer sturen op dit punt komt terug in de woonvisie.
- Hoogbouw: het college vindt dat dit stedenbouwkundig goed moet worden ingepast.
- Grondexploitatie Grote Markt: de raad krijgt nadere informatie als blijkt dat belendende binnenstadsprojecten hieruit gefinancierd kunnen worden. Alle nu beschikbare informatie wordt nog voor de begrotingsbehandeling toegestuurd.
- Ouderenhuisvesting en woningbouw landelijk gebied: beide onderwerpen komen terug in de woonvisie.
- Extra woningen in landelijk gebied: in bijvoorbeeld de dorpen Woltersum en Noordlaren wordt vanuit de dorpen gevraagd om te mogen bouwen. Het college vindt dat een bescheiden groei op basis van een organische ontwikkeling wellicht mogelijk moet kunnen zijn. In het kader van de woonvisie zal het college er de komende tijd met de dorpen en met de raad over praten.
- Bouwen op A-locaties: de wethouder zegt toe dat blijvend gebouwd en dus ook gerapporteerd gaat worden over het bouwen op A-locaties in het middelste huursegment en de goedkopere koophuizen.
- Fietsparkeergarage onder voormalige V&D: het college wil die nog steeds realiseren en kijkt naar financiering. De wethouder komt erop terug.
- Jongerenhuisvesting: er is geen sprake van een bezuiniging. Het extra geld van het Rijk staat in de begroting en daarna valt de gemeente weer terug op het oude investeringsniveau. De woonvisie zal ingaan op de vraag hoe ver de gemeente moet gaan met het ombouwen van kamers naar appartementen.

Wethouder Broeksma:

- Duurzaam inkopen: de gemeente is onlangs genomineerd voor de Koop Wijs-prijs over duurzaam inkopen van energie. Groningen doet aan social return en is Fairtrade Gemeente en is flink bezig met duurzaam inkopen.
- Groningen woont Slim: het college vindt het rendement laag en bekijkt of samengewerkt kan worden met het regionale energieloket van de provincie.
- Wijkenergie-aanpak: naast de drie voorrangswijken blijft de gemeente andere wijken faciliteren. Het college lobbyt bij het Rijk om meer middelen beschikbaar te stellen en bij de EU in verband met waterstof.
- Concrete doelstellingen energie: het klopt dat een meerjarenprogramma ontbreekt. Dit wordt begin 2020 met de raad besproken.
- Hoe in 2022 1 miljoen euro per jaar aan opbrengsten te realiseren: de juridische faculteit doet in opdracht van de gemeente onderzoek naar de revenuen van een eigen energieproductiebedrijf. Ook wordt bekeken of lokaal eigendom sociaal eigendom kan zijn. De eerste inschatting is dat dit mogelijk is. De 1 miljoen euro is dan het nettorendement.
- Betaald parkeren: het college wil dit uitbreiden om waterbedeffecten te voorkomen. Het zal naar verwachting geld opleveren en dat is begroot. Met de parkeertarieven wil het college autostromen sturen en op deze manier levert dit geld op.
- Fietsveiligheid: de wethouder neemt de genoemde punten mee. De fietser moet op tijd worden geïnformeerd over omleidingen en dergelijke.
- De Lelylijn: het college lobbyt flink evenals voor verbetering van bestaand spoor.
- Onderzoek deelfietsen: een systeem met deelfietsen kan meehelpen aan het fietsparkeerprobleem. De gemeente kijkt naar andere ervaringen.
- Op 27 november 2019 is er een informatieve bijeenkomst over het verkeerscirculatieplan en de openbaarvervoervisie. Op 4 december 2019 komen beide in de commissie.
- Stedelijke logistiek: in februari of maart 2020 komt er een notitie naar de raad.
- Ring Zuid, rapport Deltares: op 15 januari 2020 is er een werkbezoek voor raadsleden. Het rapport van Deltares is een intern document voor de technici van Ringweg Zuid.
- Stiptheid busvervoer: 60% is een erg mooie score. Bussen hebben te maken met druk straatverkeer.

Wethouder Chakor:

- BORG: het college heeft de plus uit de vorige begroting moeten loslaten uit bezuinigingsoogpunt. Met een gerichte, beeldgerichte en gedifferentieerde aanpak wordt dit opgevangen.
- Verkeer: de veiligheid komt niet in het gedrang. Maatregelen voor speelvoorzieningen, verkeerslichten, bruggen en fietswegen gaan gewoon door.
- De wethouder komt in 2020 bij de raad terug met een nadere uitwerking van de maatregelen op BORG-gebied.
- Gebruik scanauto: de Groningse auto kan nog geen afval traceren. Het kost veel.
- Ecologisch beheer: dit is belangrijk. Het college wil dit versterken en zet ecologische aannemers in.
- De maatregel met betrekking tot de schaapskudde is vervelend.
- Het BORG-niveau voor wegen gaat van B naar C.
- Riolering: er wordt een gedeelte uit de spaarpot voor rioleringen gehaald. Dit gebeurt op een verantwoorde manier. Door de lage rente heeft de gemeente meer spaargeld dan nodig is.
- Afval van bedrijven: het Rijk heeft de verantwoordelijkheid en belast dit afval.
- Gratis ophalen grofvuil: dit komt aan de orde bij het nieuwe afvalbeleid.
- Terugloop iederz: de gemeente zet nu meer in op de doelgroepen met afstand tot de arbeidsmarkt.
- Onderhoudsniveau Beijum: de achterstand zal de komende tijd worden ingehaald.
- Evenementen: duurzaamheid zal net als bij inkoopbeleid een volwaardige rol krijgen.

Het voorstel gaat als discussiestuk naar de raad van 13 november 2019.

De voorzitter sluit de vergadering om 17.16 uur.